

რედამცია: სოლოლაკზე, ბალის ქუჩაზე, ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

ხელის-მოწერა მიიღება რედამციაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дროза“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—5 მან., სამის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

დროება

სოკალ დღე მოგზაბათს გარდა

ფასი განცხადებისა: დიდი ასოებით ასოზე—1 კაპ., მცირე ასოზე—1/2 კაპ., სტრიქონზე—1/2 კაპ., ჩვეულებრივი ციცეროთი—1 კაპ., პარანათი—1/2 კაპ.

რედამციას უშლავა პეეს გასწოროს და შეამოკლოს დაბეჭდვით გამოგზავნილ სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ამ 1879 წელს გაზეთი

„დროება“

გამოვა მუდამ დღე და იმევე მიმართულებითა და პროგრამით, როგორც აქამდინ გამოდიოდა.

ხელის-მოწერა

მთელი წლისში მიიღება რედამციაში, ბალის ქუჩაზე ბ. შადინოვის სახლში, № 33.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газетъ „Дроза“.

გაზეთის ფასი

მთელის წლისა — 8 მან.
მეცხის თვისა — 5 მან.
სამის თვისა — 3 „
ერთის თვისა — 1 „

პირველი მარტიდან წლის დამდეგამდე 6 მან.

შული გაზეთის დაბარებისა-თანავე უნდა იქმნეს რედამციაში წარმოდგენილი

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ადრინდელი, 4 მარტს. დღესსკობელევი მეორე და რუსის ჯარი გვიდა ადრინდელიდამ. მსმალთებმა გაცალეს ჯარი დიდის პატივის ცემით.

ფილიპოპოლი, 5 მარტს. ბენერალი სტალიპინი, საფრანგეთის კამისარი ტუტული და შიდიტი მოვიდნენ იამბოლს. შალაქში იყო ილლიუმინაცია. სკოლიცინმა დაათვალიერა მილიცია რომელმაც მიიღო ის „ურას“ ყვირილით.

ხელის-მოწერა

გაჭირვებულ მოგზაულთათვის

სია შერთე

7 მარტს

შფ. ი. როსტომაშვილი — 21 „
X. X. — 2—60 „
თავ. დი. დავ. ჯორჯაძე — 30 „

მნ. მარამ ბედვეანოვის საშუალებით მოგზაოვილი (ფასანაურს):

მნ. მარამ ბედვეანოვისა	3
სოსო ბედვეანოვი	20
დიმიტრი ძოშიძე	5
ბაღდა არუთინოვი	ჩ
ალექსა შერვილოვი	ფ
ქონსტანტინე ბედვეანოვი	4
სიპალოვი	5
ზაქარია შავჭავაძე	5
ვატმანი	3
მ. პუზინსკი	2
მ. მატვეევი	2
პ. ტროინოვსკი	2
ფ. ანდრეევიჩი	2
პეტრე თანდილოვი	40
მ. მატვეევი	1
ბუძიშვესკი	1
თ. შოროქენოვი	1
დათა ბერძენოვი	60
სოსია აბულოვი	ჩ
ზაალ მელიქოვი	40
ალექსი შერმაზანოვი	1
ნონე მნეზოვი	20
დავით შავთაროვი	50
ალექსანდრე შილიცინისა	60
პროტოიერეი შილიცინი	3
სოსი ჩიქვაიძე	30
X. X. (თათრული გვარი)	1
მლადიმერ ძაიშაური	50
მანო თუმანოვი	20
სერაპიონ არუთინოვი	50
სერგეი მართანოვი	1
ნიკა ჩხუბანოვი	1
მრთი მარი აბაზი	40
ბაბრიელ ძოლოუბანსკი	3
მიხეილ ტუპრაშევიჩი	2
სტეფან ღონსკოი	20
ბორის მასწავლებელთა ინსტიტუტის ოსტატებისა და შეგირდებისაგან	36

სულ — 146—60

ადრინდელი იყო — 198—55

სულ რედამციაში მოგზაოვილა 345—15

საქართველო

დღიუკი

* * * შემომოყვანილ სიიდან მკითხველნი დაინახეს გაჭირებულ მოზულეთელებსათვის შემწირველთა შორის ბორის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მას-

წავლებელთ და მოსწავლეთ რომელთაც გამოგზავნეს რედამციაში სამი თუმანი და ექვსი მანეთი. ამასთან შეგირდებმა გამოგვიგზავნეს წერილი. რომელსაც დიდის სიამოვნებით აქვე ვებეჭდეთ.

„შფ. რედაქტორო! როგორც დედამას მომორებული ბავშვები მოუშენელათ მოელიან დიდი ხნის უნახავ მშობლებს, როგორც ამათი გული გაჩქარებულ ფაცა-ფუცით სცემს, რომ აი ეს არის მოახლოვდა დრო ჩემი სახლის ნახვისა, ჩემ სიყვარელ მშობლებთან აღერსისა, — აი სწორეთ ასრე მოელოდა ჩვენი ნამდვილი ქართველობა დიდხნის დაშორებული მოძმეების ხილვას, მათთან შეერთებას, ერთ უღელში შებმას ბედის კვერის სატარებლათ. აქ ჩვენ ვამბობთ ჩვენის ძველ ქართველებს, აჭარელების და შობულოეთელების შემოერთებაზე.

„შოველი ქართველის გული, იმ ქართველის, რომელიც უწინდელი გულის ქართველია და არა გასხვავებული, სიხარულით აინთო მისთვის უმეტეს, რომ ძლივს ხელი მისცა იმ ხალხს, რომელთაც ბევრი ნიჭიერნი გვამნი აწუქა საქართველოს. დღესაც იქაური შეილი რუსთაველი შეადგენს ჩვენ სიამაყეს, ჩვენ დიდებას. შინიციის რამდენი გმირნი რამდენი „რუსთაველები“ დაგვეკარქებოდა იქ. მაგრამ რა გავწყობის მეტი არა გვეთქმისრა. დიან ბატონო, შემოგვიერთდენ ჩვენი სახელოვანი, მკლავ მაგარნი მოძმეები, მაგრამ რა? — ამის ისევე მოეწყდეთ ისევე მოეკლდეთ იმათთან ერთათ ჭირისა და ღზინის განაწილებას... ღმერთია, სამართალია!!

აქედან ან და იქიდან გაიტან-გამოიტანეს მოზულეთი და აჭარა; სახლები დაიწვა, დათესილი შემუშავებული მამული გაოხრდა, გათავდა ომიც და ხანა მშრალიები მიიკუტნენ გადამწვარ სახლის კუთხეში: არსით ჰური, არსით წყალი; ყველა კუნჭულიდგან გამაიკვირება მიმშილი და წყურვილი.

„აი ამ ჩვენის მოძმეების განწირულმა მდგომარეობამ, მათთან დახლოებების და ხელის ჩაკიდების სურვილმა აღძრა ჩვენ მასწავლებელთა და დარბ მოსწავლეთა შორის გულმტკივნელობა და შეეწირეთ ჩვენ მოძმებს ოფლია მოსაწმენდათ მცირედი შესაწირავი მთხოვთ უფ. რედაქტორს ამ წერილის დაბეჭდვას პატივცემულ „დროებაში“ ბორის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მას- 1879 წ. მარტს.

* * * ჩვენ გვითხრეს, რომ ამ დღეებში წავიდნენ ქუროსკის გუბერნიისაში, საცა 12 ამ თვისას ასაფლავებენ ამას წინათ გადაცვილილს გენერალ ფელდმარშალს თავად ბარიათინსკის, საქართველოს თავად-აზნაურების წარმომადგენლებათ: თავ. ღ. სუმბათოვი, ნ. შავჭავჭავაძე და ანდრონიკოვი.

* * * ამ დღეებში ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში ენახეთ ჩვენ ერთი ძვირფასი ხელთ-ნაწერი წიგნი: საქართველოს ისტორია ანტონ პირველი საქართველოს კათოლიკოსისა.

* * * ძვირას, თერთმეტს ამთვისას, უწინდელ მუხიკის საზოგადოების ზალაში იქნება ქართული წარმოდგენა. წარმოდგენენ უფ. სუნდუკიანცის სამს მოქმედებიან კომედიას „ბილევ ერთი მსხვერპლი“ და მ. აბაშიძის ვოდვეილს „ცალი თუ გინდათ ეს არის“. — მს წარმოდგენა სამადლო საქმისათვის არის.

ბუშინ ღამ ოფილისში მთელი ნახევარი რიყე გაღიწვა. ოთხ ცეცხლის მქრობლობმა ძალიან ეცადნენ, მაგრამ გაქრობა კი ვერას გზით ვერ მოახერხეს. სტინიამ თავისი გაიტანა: ცეცხლი გუშინ საღამოს, ხუთ საათზე, კიდევ არ იყო სრულდებით დამქრალი. ამობენ, სამი კაცი ბევრი პირუტყვი დაიღუპაო.

* * * ლეხურის ხეობიდან ძალიან ცუდს ამბებს გვწერენ. იქ ამ ჟამად საშინლათ ყოფილა ქურდობა და კაცის ცარცვა გავრცელებული. ამ ქურდობას და ავაზაკობას სულ იქაურს ოსებს მიუწერენ.

* * * ღღეს ოფილისში, წმიდა ბიორგის ეკლესიაში (ქაშვეთს), პანაშვიდი გარდაიხდება ახლად განსვენებული ბესარიონ ლობაბერიძის მისახსენებლათ.

„დროების“ კორრესპონდენცია

ფშავის ხევიდამ (სოფ. ჩარგალი), 1 მარტს. ოთხბერელის ათს, პირის დაბანის შემდეგ, ვიჯექი წყნარად განურებული მობუზლუნე ბუხრის წინ თავის თავით დაკმაყოფილებული, რომელსაც კაცი გრძობს სოფელში, და ჩაფიქრებული ჩაეყურებდი მოტკაცუნე ნაკვერჩხლებს. ამ დროს, გარეთ ხმაურობამ მიიქცია ჩემი ყურადღება; ამისთვის საჩქაროთ შემოვიცვი ჩოხა და გავეძარტე იმ გროვა ხალხისკენ, რომელიც დაინახე შკოლის წინ. მეც საჩქაროთ მივმართე იმ გროვას, რადგანაც მსურდა შემეტყუო საგანი იმათი ლაპარაკისა, რომელთადაც ასე გულ-გახურებულნი ლაპარაკობდნენ იქ მდგომნი შშაველები.

საჩქაროვდ მივირბინე და დაინახე იქ შკოლის მასწავლებელი, ერთი უცნობი მღვდელი და ოიონეთის უცხლის პრისტავი თავის ჩაფრებით. ამათ ყველას ეტყობოდათ, რამდენადც მე შევატყე, რომ ესენი იყვნენ იქ მოწოდებულნი რომელიმე ყურადღება მისაქცეველი საქმისთვის.

მართლაც, რომ ამ აზრში არ მოესტყუედი, რაკი რო მივაქციე ყურადღება მათ ლაპარაკს, რომელიც უფრო მასწავლებელს ეკუთნოდა. „ძმანო, ამბობდა მასწავლებელი, ძალიან საჭიროა და მასთან სასარგებლოც იქნება თქვენთვის, რომ თქვენი ქალებიც შემოიყვანოთ შკოლაში, სადაც, გარდა წიგნისა ისწავლიან ხელ-საქმესაც; რომლითაც ბევრ სარგებლობას მოუტანენ ოჯახს და თავის შეიღებესაცო!“

ამის გარდა ეუბნებოდა ბევრს სხვასაც, რომლითაც ნამდვილს და ჭეშმარიტს სარგებლობას უჩვენებდა მათ... რაკი რო გაიგონა ხალხმა ეს სიტყვები, მაშინვე იმათ სირცხვილის აღმურმა გადაჰკრა ამ მოულოდნელმა კითხვამა, ოთხმა არა იყო-რა ამათთვის სასირცხვილო, მაგრამ ეტყობოდათ, რომ სხვის მაგიერად სცხვენოდათ.

ამ კითხვანდ (ანუ უკეთ ვსთქვათ რჩევანდ) წამოატყატდა რამდენიმე ფშაველი: „მგ სუყველა მართალია, შენი ჭირიმე ბატონო, მაგრამ რა უნდა ჰქნას ჩვენ ფერმა გლეხმა და მემრე მთის კაცმა?“

„როგორ გაუძღვეთ, ან ხელმწიფის სასახლურს, ან თავი რით დავირჩინოთ შენი ჭირიმე?!...“

„მართი, ორიოდ ცხვარ-ძროხა გვიგდია ჩვენც იმის ამარასა ყურივართ, აი მასაც მგელი დაგვიჭამს უმწყემსოდ, ამა მაშინ რალა ექნოდეთ, უფრო ბევრი არ დაგვაკლდება?!?!“

„ოთარა განა ჩვენ კი არ გვიწდა, რო ჩვენმა შეიღმა ისწავლოს რამე...“

„ოქვე დალოცვილებო, დაიწყებთ საუბარს თავის წვერანზე; ან კი რა გვხარჯებათ, რო ერთი ორ მშრალი სიტყვა გვითხრათ?“

„ოქვენ ისე მოგდით, ერთი ანდაზისა არ იყოს „ვინც წისქვილს იყო ფქვავდლო, ვინც არა იკითხავდლო“, თქვენი საქმეც სწორეთ ისე არის: მუთაქანედ და ლეიბზედა გორავთ; არა გაწუნებსთ-რა არა ვიჭირსთ-რა, სასმელ-საქმელი მუდარალი გაქვსთ, და ჩვენზედ კი არა ფიქრობთ, რო ვერც კი ვიგებთ, სად გვითენდება და სად გვიღამდება. არა, შენიჭირიმე, ჩვენს კაცს ეგ არ გამოადგება, რა გინდა რა იქნას!“

ამ გვარი კიდევ სხვაც ბევრი ამოვიდა იმათ პირიდან; მაგრამ კიდევ რალაც იჭენეულობა გამოსჩინდა მათ შავი პირბადიდგან, რომელიც უფრო აბნელებდა მათში დაფარულს აზრს. მე ვატყობდი ამასა და მოველოდი მხესა, რომელსაც გაენათლებინა მათი სახე და სუყველა ცხადად გამოჩენილიყო. მს მზე ამოვიდა, როდესაც პრისტავმა ჰკითხა ხალხს: „სწორეთ თქვით, რა მიზეზია

თქვენი უარ ყოფლობისა, რა მიზეზი ღელად ვიცოდეთ და იმის შესაფერის შემწეობა მოგცეთ!

მაშინ ხალხიდან გამოვიდა ერთი დროული კაცი ხელ-ჯოხიანი, რომელიც არჩევდა მას სხვებისგან; მის ჭალარა წვერი და შემჭკნარი, გრძობით საცე პირის სახეზედ ეტყობოდა კვალი ბევრ გვარის ცვილილებისა, რომელსაც მოეხარა ის წელში და მიეცა მისთვის უნდომლად ჯოხი, რომ დევიკირა იმის დაუსტებული ტანი. მს პატივსაცემი სამკაული ღირსად ხდიდა მას, რომ ყველას მოესმინა მისი ლაპარაკი, რომელიც დაიწყო მან: „ჩვენ მიზეზები ბევრი გვაქვს, შენი ჭირიმე, მაგრამ რა საჭიროა, რომ ვსთქვათ, ან თუნდა კიდევ ვსთქვათ იმით ჩვენ-რა გვეშველებოა. და ამას კი გეტყვით, რო ნეტავი იმ ქალებსაც არ ევლოთ უჩიტლებთანა, ვინამც იარესო, არამთუ ახლა სხვებიც არ ვაძლიოთო!“

—რაო, რა ამბავიაო?!“ შეჰყვირა პრისტავმა:

„ის ამბავია შენი ჭირიმე, ამა გაიარე ა. . . . ბ. . . . ჰკითხე და ის თვითან გეტყვისთ. იმის ქალმაც იარა ემანდ უფრო ნაქებს უჩიტელთან, რო გარყენა; ატყუა ხან რა ხან რა... ეს ცალკად შეგირთავ, ეს იმას გიზამ, ამასაო.“ და მართლაც რო კაი საქმე უყო; ჯერ ჩვენში არ გაგონილა და არცა თქმულა რო ფშავის ხევიდამ ქალი წასულიყოს და იმას კი....“

—„მგ, რა უყოთ, კაციც კაცი!“ გაწყვეტინა ახლო მდგომარე კაცმა. რაკი რომ ამ კაცმა ენა დასძრა მაშინ თითქმის ყველა ვინც კი იქ იყვნენ ფშაველები ყველანი ასტყუნენ. „მ, შენ რალა გეთქმევა შე დალოცვილო! მმანდ უჩიტელი არ იყო, რო დაგინათლია და შენს ქალს ნაბუშარი გააგდებინა; ქალი კარზედ მოგიგდო და თვითონ კი დაგეკარგა. მმასა ვხედავთ, ბატონო, რო ნასწავლები ამასა ჩაღიან, და ახლა ჩვენი შეილიც მაგას ისწავლის პი კარგა დავსცადეთ ჩვენა რო შკოლი; დამ გამოსული შეილები ჩვენ აღარ გვადგებიან: საქმეზედ იმათ არ მისდისთ გული, სახლზედ იმათ არ მისდისთ გული შენი ჭირიმე; ამპარტავლებიან და აღარც იმდენი იციან, რომ ცოდნით, თავი შინახონ. ამა რა უყოთ ემასა ვხედავთ. შენი ჭირიმე, და ემას ვამბობთ: ჩვენ შეილებს ვეღარ განდობთ!“ რა საკვირველია ამ სიტყვების გაგონებანედ ყველას ენა შეეკრათ და მასწავლებელიც იძულებული შეიქნა ხალხისთვის ძალა დეიტანებინა.

ლ. რ.—
შეჩილი ჩამაძტორთან
შუალო რედაქტორო!
შეჩილიდამ მოწერილი კორრესპონდენცია გაზეთის „ძავეასის“ № 49-ში ძალიან საინტერესო დაინახე ახლანდელ ავთმყოფობის დროისათვის და ვგონებ

ჩვენს საზოგადოებისათვისაც არ იყოს ცუდი ამანე ყურადღების მიქცევა, რადგან ამ კორრესპონდენციაში ჩვენს ჯან მთელიდაზე სასარგებლო წესებია მოყვანილი. იქნება სტკვათ: „შინაურ მღვდელს შენდობა არა აქვსო,“ რადგან შორეულ აქიმების დარიგებზედ ვაქცევ თქვენს ყურადღებას.

პრა, ვგ არ ითქმის, შენდობა როგორ არა გვაქვს შინაური მღვდლისა, დიდი შენდობა აქვს, თუ კი მოგვცემს მაგ შენდობას, თუკი დავგარიგებენ ჩვენი მკურნალები თუ როგორ მოვიქცეთ ასე გავრცელებულ სნეულების დროს თუ რა საშუალებანი ვინმაროთ რომ (სანამ აქიმი მივიდოდეს ავთმყოფთან და საჭირო საშველს მისცემდეს გაჭირებულს) გაჭირებულ მდგომარებადმდის არ მივიყვანოთ, რომ ბოლოს თუ დავგიანდა აქიმის მოსვლა, ძნელი არ იყოს ავთმყოფის მორჩენა და შეუძლებელი არ განდეს. თორემ გვიხდებიან ავთ, არ ვიცით რა ვინმაროთ რომ არ გაძლიერდეს სნეულება, რადგან აქიმს დროზე ვერ ვიპოვიოთ ხოლმე სახლში, ან არა და სახლშიაც რომ ვიპოვიოთ, გვეტყვის, როგორც ამას წინათ ერთმა აქიმთაგანმა შემოგვითვალა. პატარა ქალი გვეყვანდა ავთ ხუნაგითა, გაჭირებაში ვიყავით, ხან აქეთ ვეცით აქიმს, ხან იქით, ვერაფერ ვიპოვეთ და ამ ზემო მოყვანილმა სტკვა, ახლა არა მცალიაო, (სალამო ხანი იყო) და ხვალ მოვალო.

იმას ვილა მოუტლიდა! სხვებს მიგმართეთ იმდღეს ვერაფერ ვნახეთ და მეორე დილას კი ყველამ მოიყარეს თავი, (იმ ერთს გარდა, რომელიც დილით კი აღარა და ნაშუადღევს მოვიდა). პირიქით ჩვენ გავიწყობენ: „თუ აქი ისინი მოიპატივე, მე რალათ მთხოვეო, ან თუ მე ვიქნები, ის აქიმი იწყენსო,“ და ამნაირათ ჩერდებოდა საქმე. ავთმყოფს კი არ ჰკითხავდნენ, შეეძლო სათითაო აქიმის ლოდინი? ასე გვიან რომ მოგვიწვიეთო, მერე მოგვადგნენ, რალას ვიხამთო, ვეღარ მოვარჩინთო!“ როცა დრო იყო, არსად იყვნენ ან თავაზში გაატარეს დრო და როცა გაჭირდა საქმე, — გვიან არისო, გვითხრეს. ამნაირათ ორ დღეში კი ჩააბარა სული პატარა საბრალო ბავშვმა.

წინათ რომ გეცოდნებოდა, თუ რა და რა ნიშნები აქვს ამ სნეულებას, რამდენიმე საათში რომ მოუტლებს ხოლმე ბოლოს ავთმყოფს, ხომ მივცემდით წინ და წინ ისეთ საშუალებას, რომ როდესაც მეორე დღეს აქიმები მოვიდნენ ძნელი არ იქნებოდა იმის მობრუნება და ცოცხალი დარჩებოდა. მაგრამ ჩვენი აქიმები მიიმით ირჯებიან და არ გვარიგებენ, თუ წინ და წინ რა საშუალება ვინმაროთ, რომ გადამდები ავთმყოფობა არ განშირდეს ხალხში და ჩვენის უცოდინარობისა, იმათის ამნაირ დავგიანობის გამო, არ გადავყვეთ თან ამ სნეულებებს.

მაგრამ ეჰ... მაშინ რალას მოიგებენ ისინი!!!

ბი ის კორრესპონდენცია, რომელზედაც მოგახსენებდით:

ამ ცოტა ხანში შერჩის „საზოგადოჯანმრთელობის“ კომიტეტს სხდომა ჰქონია იმის მოსალაპარაკებლათ, თუ რა ღონისძიებით მოისპოს ასე გავრცელებული გადამდები ავთმყოფობა ამ ქალაქში. ბი ეს სნეულებანი: დიფტერიტი-ჩვენებურათ—ხუნაგი: ტიჭი — სახალი; კოკლიუში—ყიფანა-ხველა და სხვანი.

წარსულ იანვარში თქვესმეტი კაცი ავთ გამხდარიყო და თორმეტი მომკვდარიყო (იმათში 5 ერთ სახლობაში მოკვდა). სამ კვირას აღარ იყო დიფტერიტი, მერე ისევ გაჩნდა; ავთ განდნენ 18 და იმათში დაიხოცნენ—10. მომეტებულათ ბავშვები ხდებიან თუთრმე ავთ დიფტერიტით—ხუნაგით, არა მეტი ათისწლისა.

ჩვეულებრივ ეს ავთმყოფობა ასე იწყება: შეაქიქინებს, როგორც ცივებაში, კისრის ტკივილი მოუწვა, ხანა გაუწითლდება, ჯირკვლები ჩამოუწვა და პირში დაყრის. შერჩის აქიმები ამბობენ, რომ დიფტერიტი—ხუნაგი, გადამდები არისო. საზოგადოების სასწრაფო ყრილობაში დიფტერიტისაგან გამაფრთხილებელი წესები შეადგინეს: სახლი სუფთათ უნდა გეჭიროსო, დიდისხნის გაუთეთრებელი კედლები კირით გაათეთრეთო. მალ-მალ გაფინეთ ხოლმე ჰაერში ტანისამოსიო, საფენები, ფარდები, მებელი (სახლის ავეჯი) და სხვა ამგვარი ნივთებიო. ბადასხით ზედ ხშირათ კარბოლის სიმჟავეო (ავთქებში ყველგან ისყიდება, კარბოლოვა კისლატა უნდა უთხრათ და მოგცემენ) ერთი ჩაის კოვზი წყლით სავსე სტაქანში აურიეთ. ზოგან მომზადებულიც ისყიდება და ის აპკურეთ ხოლმე. შეხის ადგილები, ღამით სახმარებელი ჭურჭელი სუფთათ დაიჭირეთ და იქაც ასხით კარბოლის სიმჟავე და ეს ჭურჭელი გამოარეცხეთ ხოლმე ამითი.

ნოტიო დარში ბავშვებს გარეთ დიდ ხანს ნუ დასტოვებთ, საცა ბევრი ხალხი არის ხოლმე, ნუ მიგყავსთ იქა. სიცხის მოსარიდებლათ, ბავშვს ყოველს დღეს კისერი და ყელი ოთახში ნადგომ წყლით მობანეთ ხოლმე. შოველ დღეს გამოურეცხეთ ხოლმე ყელი ბერტოლეტის მარილით-წყალში გახსნილით (ისიც აფთიაქში ისყიდება); ერთი ჩაის კოვზი წყლით სავსე სტაქანში გახსენით და ისე გამოავლებინეთ პირში. შოველ დღე ყელი რომ გაუშინჯოთ ხოლმე ბავშვს კოვზითა, კარგია. კოვზის ტარი დააჭირეთ ენაზე ხანასთან, თუ სიწითლე შეატყეთ, ან თუ სიცხე აქვს, ან ჯირკვლები ჩამოუწვიდა, ყელის ტკივილი მოსლის, ნამეტნავათ თუ თეთრი ლაქები დაუნახეთ ყელში, მაშინვე აქიმი მოგვარეთ და კარგათ მყოფს გააშორეთ, რომ არ გადაედოს.

ავთმყოფის ტანისამოსს, თეთრეულს, ერთის სიტყვით იმის ნივთებს ნუ რაფინ ინმარს. რაც კი ავთმყოფთან იყოს, ყველაზე კარბოლის სიმჟავე გადაასხით. შესაძლებელია ნახველისაგან გადაედოს სხვას, ან თუ ნახველი მოხვდა რასმე და მერე კარგა მყოფმა ინმაროს, — გადაედება. მცადოს კარგა მყოფ-

ფი ხშირათ არ დარჩეს იმ წიგნი, საცა დიფტერიტით ავთმყოფი (სანამ კარგათ არ მიისხ-მოისხამს კარბოლის სიმჟავეს). დიფტერიტისაგან მომკვდარს ზუ აკოცებთ, ან ამისაგან ავთმყოფს. დიფტერიტით მომკვდარ საყდარში არ მიისვენება. სახლიდამ გამოტანის დროს ჩალურსმული უნდა იყო კუბო.

კომიტეტის განხილვით ეს წესები სასარგებლოა და ამისათვის საქვეყნოთ აცხადებს. ამას გარდა კომიტეტმა სასარგებლოთ დაინახა სანიტარის კამისის წესები ქალაქის სამმართველოში და ამათ ასრულებას შეუდგა. ქალაქი გაანაწილეს 16 ნაწილათ, თითოთ გასუფთავება და გასაფრთხილებელი საშუალებების მოპოვება, იმათი ყურადღება, ჩააბარეს ამ საქმის ამსრულებლების მსურველებს.

იმედია, რომ ეს მოკლეთ მოყვანილი ცნობა არ დარჩეს უყურადღებოთ ჩვენი საზოგადოებისაგან. ამასთანავე ვინატრი, რომ აქაურმა მკურნალების საზოგადოებამ შეიმუშაოს ჩვენი ჯანმრთელობისათვის სასარგებლო წესები და თითქმის ვალად დავვიდოს იმათი შესწავლა და ასრულება. ეს გეონი, სანატრელი იყოს.

მ. ლ—სა

განსხვავებანი

პირით იმლპვა ოთახში მებლით და მოსამსახურით, თითო ოთახი 100 მანეთილამ ოსამდე თვეში. საპერის ქუჩა, სამხედრო გიმნაზიის პირ-და-პირ № 12, არუთინოვის სახლში.

(3—1)

ხმნილპის გაუიღვა

ბუნიბის მეიღის ბალაგანში, სირკის ახლო, ამ თებერვლიდამ ისხიღვა სხვადასხვა ზვარი ხმნილპი იოსებ იაკობის ძის ილიაშვიტის შარაიაზის მამულიდან მოტანილი. ამ ხმნილების სიდიდე არის არშინ-ნახევრიდამ ერთ სანტიმეტრს. თითო ისყიდება ორ აბაზათ. ეს ხმნილები დაყნულია სხვა-და-სხვა საუკეთესო ვეროპიულ და აზიურ ხეებიდამ.

(7—7)

ლამსაბი

„სიყვარული“

შედგენილი ანთ. ჯუღელისაგან გამოვიდა და იყიდება თფილისში ჩარკვიანის, შართანოვის, ბრიქუროვის და სხვა წიგნის მაღაზინებში და „ივერის“ რედაქციაში. სამეგრელოში დ. სუჯუნას, ბ. მოფურდიის ღუქანში და აბაშის სტანციაზე პ. მელიქოვის ღუქანში, ზესტაფონს ჩუბინიძის და მოსტაფას ღუქანში. შასი ორი შაური. ოცს ეგზემპლიარს ვინც იყიდის ერთად, მას თითო ეგზემპლიარი დაეთმობა რეა კობ. მეტს ვინც იყიდის იმას შეიდ კოპეკათ.

კვირას, 11 მარტს უწინ დელ მუზიკის საზოგადოების წა-
ლაშა, იარმუკაზე, ქართული სცენის მოყვარეთაგან სამადლო საქმისა-
თვის წარმოსდგება.

„კიდევ ერთი მსხვერპლი“

ტომედა ხუთ მოქმედებად, თხზ. ბაბ. სუნდუკიანცისა

„სოლი თუ გინდათ ეს არის!“

მოღვეილი ერთ მოქმედებად მას. აბაშიძისა
ანტირაქტივში დაუძრავს ჩმის მუშიკა

ბილეთები ისყიდება კასირთან როინოვის ფოტოგრაფიაში, სასახლის ქუჩაზე,
და წარმოდგენის დღეს თვით ზალაში საღამოს 6 საათიდან. (3-1)

ნარდათა და წვრილანი ვაჭრობა
თამაშობისა და პაპიროზებისა

„სულთანის“

ფირმისა (უფ. ნ. მამიკონოვისა) არის უთა-ბაზარში
ქუჩაჩინახანში. მინც ნარდათ დიდძალ
საქონელს ჰყიდულობს, იმათ თამაშკო
და პაპიროზები დადებულ ფასზე ნაკ-
ლებათ დაეთმობათ. (3-3)

უფ. გიგო ჩარკვიანის წიგნის მა-
ლაზიაში

იხილება ყოველნაირი ახალი მარ-
თული წიგნები.

მალაზია იმყოფება ბაღის ზემოლამ,
მაშვეთის ეკლესიის ქვეით ღუქნებში.
ბარემე პირებს შეუძლიანთ ამ აღრესით
დაიბარონ წიგნები: ВЪ ТИФЛИСЬ. ВЪ
КНИЖНЫЙ МАГАЗИНЪ Г. ЧАРКВИАНИ.

უფ. ბ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში
და აგრეთვე შუთაისში—უფ. პ. მესხის
მალაზიაში ისყიდება

„პაი ჭკუისაგან“

ტომედა ოთხ მოქმედებად ბრიბოე-
ლოვისა. ნათარგმნი ბრ. ა. წინიმძლ-
ვაროვის-მეგრ.
ფასი—ფასი უაური

თვილისში უფ. ბ. ჩარკვიანის წი-
გნის მალაზიაში და შუთაისში უფ.
პოტე მესხის წიგნისვე მალაზიაში ისყი-
დება:

ალმანახი

შეღვენილი
ბ. თუშანიშვილისაგან
წიგნი მეორე
ბამოცემული ბ. ჩარკვიანისაგან
ფასი—ორი აბაზი

დაიბეჭდა და ისყიდება ა. თუთაევის
სამ-მოქმედებანი კომედიისა; „რძალი,
გული და მაშენიკები“—თფილისში:
ბრიჭუროვის, მართანოვის და ჩარკვიან-
ის წიგნის მალაზიაში,

ვლადიკავკას: ბიორგი ბართოვ-
თან, ბორში: ზაქარია ღონდაროვთან,
ცხინვალში: თ. ვანო თავთაქოვ-
თან, საქაშეთს: თ. ნიკო ღიასამესწის
მეგჯერი სხეც: მასწავლებელ მოსე
ნათაქესთან, შუთაისს: პ. მესხის წიგ-
ნის მალაზიაში და ლ. ბოკერიასთან, სამ-
ტრედიას: იორდანე სინარულიძესთან,
შოთში, შილიზბარ ბაბლოვთან.

ამავე პირებთან ისყიდება ამავე თუ-
თაევის მეორე კომედია. — „სოლი ვი-
ტირო, თუ უული?“

დაიბეჭდა და ისყიდება სამართვალის კალენდარი

ფასი 20 კაპეიკი
შედგენილი ი. ლიადისაგან და გამო-
ცემული მკ. ხელაძისაგან.

თფილისში, ყველა წიგნების მალაზია-
ში. ბორში: ძამოვეის მალაზიაში. შუ-
თაისში: პ. მესხის წიგნის მალაზიაში და
ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში. შოთ-
ში: შილისბარ ბაბლოვთან, მსურგეთში,
ბრიგოლ ჯინქარაძის მალაზიაში.—
მინც 100 ეგზ. ერთათ გაიწერს,
იმას ეგზემპლიარი 15 კაპეიკათ დაეთ-
მობათ.—

ისყიდება უ. ჩარკვიანის წიგნის მა-
ლაზიაში

გამოვიდა და ისყიდება „ბუთიაობა“

ვოღვენილი
აკაპი წერეთლისა

ისყიდება: ჩარკვიანის, მართანოვის და
ბრიჭუროვის წიგნის მალაზიაში, აგრე-
თვე უფ. შავერლოვის ბაზეთის სააგენ-
ტოში—ბულვარზე.

შუთაისში—უფ. პ. მესხის წიგნის
მალაზიაში.

ფასი—ერთი აბაზი.

სოფხთ ნერსესის სემენარის პოპე-
ჩიტლებს სოვეტში, მომავალს მარტის
14 საღამოს, 7 საათზედ, არის დანიშ-
ნული ტორგი უპერეტორშკოთ იჯარით
მისაცემათ, თელეთის წმინდის ბიორგის
ეზოში, ერთი ღუქნისა თავისის ერთის
ოთანით.

მსურველს აღებისა იმ ღუქნისა შეუ-
ძლიან წაკითხვა პირობისა (кондиция)
იმავე სემენარის კანცელარიაში ყოველ
დღე კვირისა და უქმე დღეების გარდა,
დილის 10 საათიდან ვიდრე 12 საა-
თამდისინ.

რბ. ზბდ.	დლა.	სლა.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მანკაბ.	მანკაბ.	თფილისის სამკურნალო.
თფილისი	9 21	5 18	3 კაბ.	8 კაბ.	მცი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 6 მარტს.	მრვერს მაღანზე, წ. ნამძღვაროვის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	- 85	- 44	ძაგვისის აქთა მხრის ყველა ქალაქებში.	50	შვე. თეთ. ბანჯისა, ფთ.	160
ბორი	11 58	9 43	3	1 53	როსტოვ, მდესას, მოსკოვ	2	შველი წითელი	120
ხაშური	1 29	11 57	4 73	2 42	პეტერბურს, მარშავს,	2	შერი ფუთი	110
სურამი	1 44		4 90	2 61	მსმალღეში, შვეიც. რიაში.	3	ბაზა მრვეისა, ფუთი.	750
შვირლი	5 49		7 21	3 69	იტალიაში და სფრანგეთში.	3 50	ბაპენტილი ბაზა ფუთი.	970
როინი	6 57		8 44	4 31	ინგლისში.	3 75	მატყლი თუშური ფუთი.	650
სამტრედია	7 51		9 66	4 93			მარაქამისა ფუთი	380
ახალ-სენაკი	8 43		10 71	5 47			აბრეშუმი ნუბური სტ.	210
შოთი	9 50		12 24	6 26			შონ, ფუთი	560
შოთი	9 3			3 29	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გა- რეთ, შუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. შუგდ. ორშ. და ხუთშ. მსურ.—პარასკ. და ორშ. ძა- ხეთს—სამშ. და შაბ. ბ) შუთაი- სიდან: თფილისისა და შოთისაკენ— ყოველ დღე, კვირას გარდა. მსურ- გეტს—ორშ. და პარასკ.		შონის სანთელი ფუთი.	750
ახალ-სენაკი	10 14		1 53	7 78	წიგნის გაგზავნა რუსეთში კაბ. და სამზღვარ გარეთ:		სტეარინის სანთელი, ფთ.	1250
სამტრედია	11 5		2 61	1 33	ლა წიგნის	4	ხორცი ძროხისა, ლიტ.	18
როინი	12 13		3 84	1 97	და ბ. კელიძის (ხმი მისხალი)	8	ცხვრისა, ლიტრა	18
შვირლი	1 18	ლაგე.	5 3	2 56			სპირტი ვედრო	460
სურამი	5 12		1 10	7 34			შაქარი, ბროც. ფუთი	745
ხაშური	5 39		1 37	7 51			ფხვნილი ფუთი	560
ბორი	7 5		4 8	9 24			ქავე გრგვალი, გირვ.	70
მცხეთა	8 50		6 59	11 39			ხეთი ქუნჯუთისა ფუთი	1170
თფილისი	9 31		7 56	12 24			თამაქო, საშულო ფთ.	750